

LIETUVOS KOMUNISTŲ PARTIJOS

KUPIŠKIO RAJONO KOMITETO

IR RAJONO DARBO ŽMONIŲ

DEPUTATŲ TARYBOS ORGANO

STALINO KELIU

Elna nuo 1946 metų

Kupiškis,

1961 m. sausio 18 d.

Trečiadienis

Nr. 6 (1489)

Kaina 2 kap.

•KOMUNIZMAS• ŽEMDIRBIAI — TSKP XXII SUVAŽIAVIMUI eina per PASAULĮ SU NAUJU PAKILIMU

Atidžiai seka «Alizavos» kolūkio žemdirbiai, gyvulininkystės darbuotojai Maskvoje vykstančio TSKP Centro Komiteto Plenumo darbą. Sudidėliu džiaugsmu, nauju gamybinio pakilimo kolūkiečiai sutiko TSKP CK Plenumo nutarimą apie TSKP eilinio, XXII suvažiavimo sušaukimą 1961 m. spalio mėnesį. Dabartinio metu artėjęs laukininkystės ir gyvulininkystės darbuotojai savo susirinkimuose prisilima padidintus socialistinius įsipareigojimus žemės ūkio produktų gamyboje.

Ypatingas pagyvėjimas jaučiasi trečioje laukininkystės brigadoje, kur brigadininku dirba B. Medelinskas. Iš gyvulininkystės fermų į laukus vežamas mėšlas, kraunamas į didelius kaupus, kompostuojamas su durpėmis. Kolūkiečiai šiais metais numatė žymiai geriau patiekti artėjęs laukus, išvežti į kiekvieną ha dirbamos žemės iki 10 tonų vietinių trąšų. Nuo to, žinoma, padidės ir javų derlingumas. Geriausiai dirba Vl. Jesevičius, R. Didžiulis ir kiti žemdirbiai.

Kruopščiai ruošiamasi ir kukurūzų auginimui: jų plotų patiesimui kaupiamos trąšos, jau išskirti žmonės kukurūzų auginimui.

L. ŠAPKAUSKAS
V. PALIONIS

Per sausio mėnesį

300 KG PIENO IŠ KIEKVIENOS MELŽIAMOS KARVĖS PER SAUSIO MĖNESĮ ĮSIPAREIGOJO PRIMELŽTI GERIAUSIOS «TARYBINIO PIRMŪNO» KOLŪKIO KARVIŲ MELŽEJOS

Gertrūda Kairytė,
Bronė Baradinskienė,
Elena Kepalaitė,
Ada Rasimavičiūtė,
Aldona Gliudeliienė.

Gyvulininkystės darbuotojai! Jau pirmosiomis š. m. dienomis sekime pirmaujančių pavyzdžiu!

Žibelines lempas — į palėpes

Džiaugsmingai sutiko trečiuosius didingojo septynmečio metus «Pirmūno» kolūkio kolūkiečiai. Jie susilaukė seniai svajotos dovanos — kolūkiečių butuose jau Naujųjų metų išvakarėse sužibo elektros lemputės. Sužibo jos ir kolūkio kultūros namuose. Dabar čia kiekvieną vakarą pilna jaunimo, pagyvenusių kolūkiečių. Vieni jų užsiiminėja meno saviveiklos rateliuose, kiti skaito laikraščius, žurnalus. Nereikia nuobodžiauti ir tiems, kurie mėgsta stalo tenisą, biljardą, šaškes, šachmatus, domino.

Negalima pamiršti ir tų, kurių dėka šiandieną kolūkiečiai gauna elektros šviesą. Tai elektromonteris P. Bukavičius, motoristas J. Meškerys ir kt. Jų darbščios rankos nutiesė laisvą kolūkiečių butus, gyvulininkystės fermas, kultūros namus.

J. LAURINAITIS

Šaibiai taigyti

Užuomarša

Kiek daug gražių dalykų laudyje dainuojama apie gelsvuosius linus! Ir ne veltui — jie mūsų pasididžiavimas, iš jų gaunamos gausios pajamos.

Gerai praėjusiais metais užaugo, užderėjo gelsvieji linai «Alizavos» kolūkio I brigadoje. Brigadininku čia dirba Bronius Glemža. Atėjo laikas juos nurauti, nušukuoti, pakloti, suvežti į kluonus, o po to, paruošus, — jau valstybei. Bet taip nebūvo. Suvežė nušukuotus linus į kluoną ir užrakino. Taip spyna ant durų kabo ir dabar. Kiti brigadų žemdirbiai baigia vežti linus į priėmimo punktus, o brigadininkas Glemža kartuoja visą savo:

— Kai šokėm, netrukėm.

Tik šite «šokimo» vis neimato.

A. STRIPEIKIS

Rajono darbo žmonių nepaprastai domisi TSKP Centro Komiteto sausio Plenumo darbu. Suvažiavimo nutarimai — tai jų darbo kelrodis didinant žemės ūkio produktų gamybą.

LIETUVOS TARYBŲ
SOCIALISTINĖS
RESPUBLIKOS
AUKŠČIAUSIOSIOS
TARYBOS PREZIDIUMO

I S A K A S

Dėl rinkimų paskyrimo į Lietuvos TSR rajonų, miestų, apylinkių ir gyvenviečių Darbo žmonių deputatų tarybas

Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumas nutaria:

Paskirti rinkimus į Lietuvos TSR rajonų, miestų, apylinkių ir gyvenviečių Darbo žmonių deputatų tarybas sekmadienį 1961 metų kovo 5 d.

Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo Pirmininko Pavaduotojas J. BALTUSIS

Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo Sekretorius S. NAUJALIS
Vilnius, 1961 m. sausio 13 d.

NAUJOJE MAISTO PARDUOTUVĖJE

Kiekvienais metais vis daugiau ir daugiau rajono darbo žmonių atiduodama gyvenamųjų namų. Tuo patiu vis į geresnes ir geresnes patalpas perkeliama parduotuvė. Palyginus dar neseniai Kupiškio pradžioje darbu nauja maisto produktų parduotuvė.

Nuotraukos: parduotuvė 2. Chmeliauskaitė naujoje parduotuvėje aptarnauja pirkėjus. Nuotr. Vl. Jasinskis

KA SVARSTĖ deputatai

Ir kas dabar nežino naujų pramkombinatų rūmų. Puišios, erdvios patalpos. Švieži, šilta, malonu. Štai dėl ko į šias patalpas ir susirinko sausio mėn. 12 dieną rajono deputatai, kad visi drauge apsvaistytų «Dėl materialinio-medžiaginio tiekimo rajono kolūkiams ir organizacijoms 1961 metais» ir «Dėl rajono vietinio biudžeto 1961 metais tvirtinimo» klausimus. Pirmuoju klausimu pranešimą padarė rajono DŽD Tarybos vykdomojo komiteto pirmininko pavaduotojas Vytautas Kurlys, antruoju — finansų skyriaus vedėjas Emilijus Kutra.

Po pranešimų išsivystė diskusijos. Subačiaus vidurinės mokyklos direktorė Ona Užtupaitė, Kupiškio VI. Rekašiaus vardo vidurinės mokyklos direktorė Sofija Vyšniauskienė ir kiti deputatai kalbėjo, kad politiechniniam apmokymui mokyklose reikalinga daug įvairių medžiagų, bet jas gauti gana sunku.

«Šetekšnos» kolūkio pirmininkas B. Vilimas savo pasisakyme daug vietos skyrė tam, kad ateityje rajono kolūkiai labiau būtų aprūpinami geležimi, kad eilėje rajono kolūkių, taip pat ir «Šetekšnos» kolūkyje, dar yra daug durpynų, balų, bet jos labai lėtai sausinamos. Deputatas Petras Einoris kritikavo apylinkių Tarybas, kurios mažai padeda statant kolūkių gyvenvietėse namus.

Taip pat sesijoje kalbėjo deputatai Juozas Deksnys, Vytautas Serapinas, Jonas Jodelis, Petras Švaplėnas, Jonas Laucius, Albertas Valunta ir kiti.

Svarstytais klausimais priimti atitinkami nutarimai.

10 TONŲ VIETINIŲ TRĄŠŲ

KASMET vis labiau turtėja ir gražėja mūsų gimtasis kolūkis, tuo pačiu ir mūsų gyvenimas. Mes, žemdirbiai, turime kuo pasidžiaugti—sėkmingai užbaigėme 1960 metus; dar nei vienas metalas nebuvo gautas toks gausus grūdinių kultūrų derlius. Pavyzdžiui, mūsų brigadoje vidutiniškai iš ha gauta po 16 cent grūdų, o atskiruose plotuose—po 18—20 cent. Neblogai užderėjo ir kukurūzai—iš ha gavome po 700 cent žaliosios masės. Gyvulininkystės darbuotojai neturės mums prlekaištų—gyvuliams pašarų pagaminta užtektinai, nors kartais teko ir jėga kovoti su gamta, kad laiku ir be nuostolių nuimtume išaugintą derlių.

Žiemos laikotarpiu, kaip sakoma, žemdirbiams daugiau laisvesnio laiko, ne taip įtempti darbai, nepalyginti su vasaros darbymečiu, kada darbų sėkmę nule-

mia ne savaitės, dienos, bet tleslog valandos, minutės. Neseniai užbaigtas daugiamečių žolų kūlimas, baigiam išvalyti, paruošti pavasario sėjai grūdus. Tačiau pagrindinį dėmesį dabar, žiemos laikotarpiu, skiriame vietinių trąšų paruošimui, jų išvežimui į laukus.

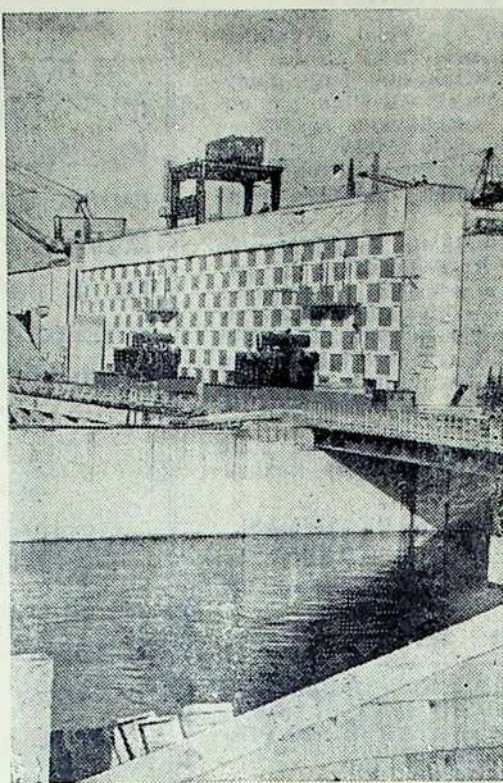
Prie gyvulininkystės fermų kiekviena dleną dūzgia traktorius, skuba mašinos—vežame į laukus mėšlą. Petras Balčiūnas, Vidas Paštukas ir aš pats dirbame prie traktoriaus „Blelarusj“. Mėšlą krauname į didelius kauptus, maišome su durpių kraiku, fosforitmilčiais, suminame. Apskalčiavome, kad, panaudoję visus turimus rezervus, į kiekvieną hektarą ariamos žemės išvešime ne mažiau kaip po 10 tonų vietinių organinių trąšų. O tam galimybės tikrai yra. Užtektinai turime pri-

sivežę durpių-kraiko; jį maišydami su mėšlu, srutomis, sukaupime daug vertingų trąšų. Vietinės trąšos, ir yra gausių derlių išauginimo „paslaptis“.

Kupini energijos ir naujų siekimų, jau pirmosiomis trečiųjų didingojo septynmėčio metų dienomis

dėsime visas pastangas, kad šiais metais dar brandesnėmis varpomis suvilyntų gimtojo kolūkio laukai, kad dar daugiau pagamintume gyvulininkystės produktų, sumažėtų jų savikaina.

JONAS BALČIŪNAS
„Vienybės“ kolūkio
I brigados kolūketis

1960 m. balandžio 15 d. pilnu pajėgumu paleista Kauno hidroelektrinė.

Korespondentų postal praneša

„Geraširdis“ brigadininkas

—Šiandieną mūsų brigadininkas vėl girtas.

—Kulsime be jo. Ir taip jau pelės daug grūdų sunaikino.

—Kaip gi jis nebus girtas—skuba atsivesti kūlimo pabaigtuves,—skundėsi vienas kitam „Skodinio“ kolūkio IV brigados žemdirbiai. Tik sąžiningų kolūkiečių dėka šiandieną kūlimas brigadoje užbaigtas. Vargu ar žino pats brigadininkas L. Petryla, kiek prikulta javų—kūlimo metu jam ne tas rūpėjo.

Stikliuko draugams brigadininkas stengiasi atsilyginti. Pavyzdžiui, Petras Paberis, Alfonsas Tučius 10 arų plote augino kolūkiui pašarinius runkelius. Nustatyto kiekio runkelių

nepristatė. Pagal visuotinio kolūkiečių susirinkimo nutarimą, jiems atitinkama suma tektų atskaityti iš darbdarinių. Bet juk Lionginas Petryla „geraširdis“ brigadininkas. Jis vietoje 10 arų kiekvienam užrašė, kad augino tik po 5 arus pašarinių runkelių.

Ne taip turėtų elgtis brigadininkas L. Petryla. Jis turi gerai atsiminti ir kolūkio valdybos pirmininkas P. Vizbaras, ir agronomas J. Braukyla. Pavasaris jau nebe už kalnų; pagalvokime apie sėklą, gerai ją paruoškime.

V. SAMAS
G. TUBELIS

MŪSŲ MEDŽIAGOS
REDSAKAI

„Gerinkime kiaulių augintojų darbo sąlygas“

Tokio pavadinimo straipsnelyje, atspausdintame „Stalino keliu“ Nr. 98 (1479), buvo rašoma, kad „Mūsų rytajaus“ kolūkyje nesirūpinama kiaulių augintojų darbo sąlygų gerinimu, atsiliekama mėsos gamyboje.

Kolūkio pirminės partinės organizacijos sekretorius S. Lobinas rašė, kad „Mūsų rytajaus“ kolūkyje nesirūpinama kiaulių augintojų darbo sąlygų gerinimu, atsiliekama mėsos gamyboje.

Šiuo metu iš kolūkių vežamas mėšlas, mechanizuojamas vandens pristatymas į fermą. Poilsio kambarys kolūkių augintojams yra; jis bus atremontuotas.

„TIKRI ŽVĖRYS“

„Stalino kelio“ laikraščio 89 (1470) numerioje taip parašyta: „Išnutėje buvo kritikuoti „Palangos“ kolūkio nariai Alfonsas ir Vitalius So-

kai už grubų elgesį su Domicela Sokione. Iš rajono milicijos skyriaus gautame atsakyme rašoma, jog Sokai atitinkamai perspėti.“

Iš nepaskelbtų laišku redakcijai

Redakcijai gautame laiške buvo nusiakundžiama Kupiškio sriesto gamyklos Palėvenės cecho analizatoriaus Sigitos Tumėnaitės grubumu su pleno etatytoja, suk-

čiavimu darant pieno analizės ir t. t. Pasivertus laiško nuosą Kupiškio sriesto gamyklos direktoriui P. Vitkauskui, gautas atsa-

kymas, kad faktai, keliame laiške, pasitvirtino. Jis praneša, jog Palėvenės pieno kombinato direktoriui S. Tumėnaitę griežtai įspėjo.

Iš vienos dienos pašto

Jvesta elektra „Vedrupio“ kolūkyje daug kuo palengvino kolūkiečių darbą. Ne tik gerai apšviestos kiaulių ir karvių fermos, bet taip pat elektros pagalba tiekiamas vanduo, atliekami kiti darbai.

V. BUBNYS

Džiaugiasi Mišūrinio v. kolūkio klubo-skaityklos vedėja Aldona Grinskė vietos kolūkiečiai. Ji padeda kolūkiečiams išsirinkti knygas, su knygy krepšeliu aplanko gyvulininkystės fermose dirbančius kolūkiečius, be to, ir patalkėja jiems darbe.

A. ŠNEKYS

Nuolat šiltu žodžiu apie „Skodinio“ kolūkio laiškanesį K. Striūką atsiliepia kolūkiečiai. Užtat, kad jis laiku pristato spaudą, kolūkiečiai noriai ją prenumeruoja. O užprenumeruoti laikraščius, žurnalus kolūkiečiams K. Striūka visada padeda iš anksto.

B. SABALAS

Šviesu vakarais „Tarybinio pirmūno“ kolūkio bibliotekoje. Tai roškia, kad bibliotekos vedėja Janina Dragūnaitė dirba. Suorganizavo Janina ir saviveiklininkus. Neseniai kolūkiečiams buvo suvaidinta komedija „Nenuorama žmona“, o dabar repetuoja „Piršlius“.

V. VILENIŠKIS

Naujojo kaimo
ŽMONĖS

Metų našta

netrukdo gerai dirbti

Jau dešimt metų, kai pas mus, „Laisvės“ kolūkyje, vėtsanitaru dirba Jonas Garbauskas. Tai labai darbštus žmogus. Užtenka tik puse žodžio paminti, kad fermoje susirgo gyvulys, ir vėtsanitaras Jonas Garbauskas nedelsiant prisistato, apžiari gyvulį, rapinasi juo, nesvarbu, ar tai būtų dienos metu, ar naktį.

— Jums, tėvuk, jau nelengva pažlugusiais keliais ateiti į fermą. Juk ir metų nebe mažaiturite, — dažnai užkalbina nuosirdų senuką kiaulių augintojos.

— Baigiu septintą dešimtį. Tačiau kaip gi žmogui galima batinėsąžinimą, nedarbsčiam? O nuomano sėkmingo darbo, žinau, priklauso ir jūsų pasiekimai.

Teisingi Garbausko žodžiai: kai fermose sveikieji gyvuliai—žymiai daugiau pagaminama gyvulininkystės produktų, sekmingiau vykdomi ir socialistiniai išipareigojimai. O tai ir svarbiausia mūsų darbe.

VERONIKA GRICIENĖ
Kolūkio kiaulių augintoja

Spaitytojas
apie religijos TALA

KRIKŠTO MOTINA ELZĖ JUODAKIENĖ

Ejo 1941 metų ruduo. Šiurpus ir rąskanas jis buvo mums, kupiškėnams.

Okupantai, lietuviškieji buržuaziniai nacionalistai, mas rąpėjo Elzei Juodakienėi. Ji jautė, kad ne visas susaudytųjų Špunkinaitės tėvų turtas pateko į jų pačių rankas. Pasirodė, kad tik jo kraujo, kantių sąskaita galėtų pasipelniti. Žudikams į pagalbą atėjo ir religija, kitas namų apyvokos daiktus.

Anksti, ypač sekmadieniais. Juodakienė keldavo savo tarnaitę. Mat, jai reikėdavo atlikti visą namų ruošą, o paskui pamaldžioji šeiminkė kartu su ja traukdavo į bažnyčią.

Tą sekmadienį, kaip ir du praėjusius, šeiminkė ir jos tarnaitė išskubėjo į bažnyčią. Dar nesibaigus ankstyvosioms mišioms, Elzė Juodakienė pasnibždėjo savo tarnaitę Špunkinaitę.

— Pakrikštysiu, tapsi katalike, ir visą amžių sveika galėsi pas mane tarnauti, — siblė lapės paslaugą Elzė Juodakienė. Gyvenimo sukresta, netekusi tėvų, jaunutė žydaitė, it skėsdama, griebė šio vienintelio „šlaudo“. Ji patikėjo Igno Juodakio šeimos narių, turinčių artimus ryšius su bažnyčia ir jos tarnais, žo-

vamosios mašinos stalčiuje buvo užrakinti ir jos dar likę kuklus daikteliai.

Ne atsitiktinai tuo pat laiku bažnyčioje buvo ir Juodakienės brolis — kupiškėnų žudikas Petras Graičiūnas. Jis beveik kiekvieną sekmadienį atlikdavo išpažintį. Kunigas ir šį kartą, išklausęs jo „smulkias“ nuodėmes, pamaldžiai pakėlė į dangų akis, laimindamas „atgailaujantį“, kalbėjo standartinę išpažinties formulę:

— Ar gailies už nuodėmes? Pasizadi pasitaisyti?

— Pasizadu, — mušdamasis kruvinomis rankomis į krūtinę, prisiekinėjo dievo tarnui Petras Graičiūnas.

Dar nespėjo Graičiūnai burnoje išturpti „šventčiausias“, kai jis pastebėjo, kad Špunkinaitė išeina iš šventorių. Čia ji nesuskubėjo žengti nei keletos žingsnių, kai Graičiūnas glėžnas mergaitės rankas užlaužė už nugaros...

...Tikroji Špunkinaitės krikšto motina Elzė Juodakienė, su bažnyčios pagalba žydaite „padariusi“ katalike, ramiai nustatino Špunkinaitės likusį daiktų vertę, nes buvo tikra, kad ji jau niekuomet jų nebepareikalaus, nes nebegrįs.

A. AUGUSTAUSKAS

Aukštųjų apylinkė

katos apsaugos įgaliojimai ir tuoj pat ėmėsi žygių įkurti ligoninę. Buvo sukviešti visi vietiniai gydytojai. Daug kalbėjome, daug ginčijomės, bet neveltui. Ligoninė turėjo būti. Ir štai lygiai po mėnesio žengėme į jautrias, švarias patalpas (dabar tose patalpose — rajono DŽD Tarybos vykdomasis komitetas). Nors tuo metu ligoninė labai daug ko trūko ir ji turėjo 25 vietas, bet pradžia mums ir to užteko. Nėglėjome atsistatinti gimdymo skyrius taip pat neilgo nuosalyje. Jam ir toliau vadovavo niekad nepristinganti energijos akušerė S. Glemžaitė.

Bet štai karas. Vokiškieji okupantai išiveržė į Kupiškį. Prasidėjo neišpasakytai siaubingos žudynės, smurtas. Apie ligoninę buržuaziniai nacionalistai nenorėjo net kalbėti. Teko persikraustyti į buvusias kareivines. O čia mus užtikto dar vienas skaudus smūgis: du gydytojai žydai turėjo pasitraukti. Vieną jų buržuaziniai nacionalistai net sušaudė Rokiškyje. Mūsų ligoninė, galima sakyti, mirdėjo.

Po kiek laiko vėl kraustėmės. Šį kartą per didžiulį vargą mus įsileido į tas patalpas, kuriose ir dabar yra ligoninė. Praūžus karo audrai, likau vienas gydytojas. Ligoninė be galo buvo apleista, išgrobstyta inventorių. Liko tik plikos sienos. Tačiau partijos apskrities komitetas dėjo visas pastangas, kad artimiausiu laiku ligoninė būtų atstatyta. Ligoninė vėl pradėjo veikti, ėmė plėstis, metal iš metų gausėjo gydytojų, iš broliškų respublikų ėmė plaukti įvairiausi medicinos preparatai. Šiuo metu ligoninės neatpažinsi!

O už tai Tarybų valdžiai norisi tirti didelį ačiul!

I. FRANSKEVIČIUS

Lietuvos TSR nusipelnęs gydytojas

Praėjusį šeštadienį kupiškėnai iškilmingai paminėjo rajono ligoninės dvidešimtmetį.

Sudėtinga operacija KUPIŠKYJE

Buržuazijos valdymo metais mūsų apylinkėje nabojo tokio atsitikimo, kad darbo valstiečiui būtų padaryta paprasčiausia apendicito operacija. Todėl nuo visokių „gumbų“, „pilvelio“ ligų daug jaunų žmonių, jau nekalbant apie senus, nueidavo į kapus.

Aš jau baigiu septintą dešimtį. Ir man Kupiškio ligoninėje, kurioje gausu iš broliškų respublikų prisiųstų įvairiausių gydymo preparatų, chirurgas Petras Eriugis padarė sudėtingą skrandžio operaciją. Laimė mums, seniams, kad gyvename Tarybų šalyje.

A. ZULONAS

„Žalgirio“ kolūkis

Dvidešimt metų...

Gydytojas Ipolitas Franskevičius, atėjo dirbti į Kupiškio m. ligoninę. akušerė Sofija Glemžaitė ir virėja Paulė Kavaliauskaitė — tai tie žmonės, kurie pirmieji tarybiniais metais — žiemą vienas malonumas virtuvėje, — sako šypsodamasi virėja Paulė Kavaliauskaitė. — Oi, varšarę, tai bent karštumėlis... Na, bet prie visko galima įprasti. Virėja užsiėmusi. Ir nenuostabu, Juk kiekvieną dieną tenka paruošti gero, skanaus maisto 100 — 120 žmonių.

— Malonu dirbti, — sako virėja, — ypač kai žinai, kad savo kukliu darbu padedi žmogui.

AR ŽINAI, KAD...

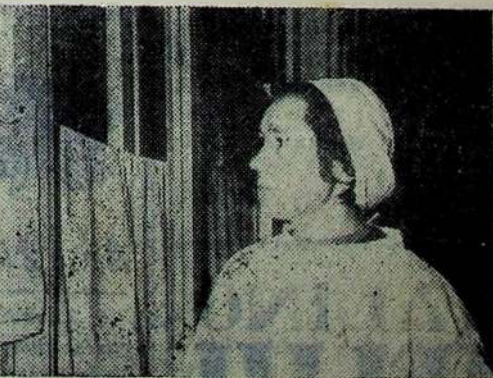
...paskutiniaisiais buržuazijos valdymo metais Kupiškyje buvo tik du gydytojai. Šiuo metu darbo žmonių sveikatingumo saugyboje dirba 20 gydytojų, 140 seserų, felderių, sanitarų.

...jelgu buržuazijos valdymo metais Kupiškyje visiškai nebuvo ligoninės, tai dabar tik viename Kupiškio mieste veikia 100 lovų ligoninė, o taip pat ligoninės Subačiuje, Šimonyse. Ir svarbiausia — gydymas nemokamas!

Vyresnioji medicinos sesuo

Daugiau negu dešimt metų Kupiškio rajono ligoninėje dirba Adelė Morkūnienė. Kaip darbėti, sąžininga, gerai žinanti savo darbą darbuotoja, Adelė Morkūnienė medicinos darbuotojų tarpe nusipelnė autoritetą ir pagarbą.

Nuotraukoje: vyresnioji medicinos sesuo Adelė Morkūnienė ligoninėje peržiūri mentu.

PUSLAPJ PARUOŠĖ „STALINO KELIU“ LAIKRAŠČIO ATS. SEKRETORIUS VL. JASINSKAS.

NERASI Subačiaus apylinkėje žmogaus, kuris nepažintų senojo gydytojo Petro Černiausko.

— Jau dvidešimt du metai, kai jis saugo mūsų sveikatą, — sako subatiediai.

Tai ilgas laiko tarpas. Atvykęs į Subačių dirbti, gydytojas Černiauskas pirmiausia ėmėsi steigti ambulatoriją. Sunku buvo, nieka jam nepadėjo. Bet gydytojas nenulaido rankų. Kiekvieną litą, kiek

Žmogus baltu chalatu

vieną uždirbtą centą jis skyrė ambulatorijai.

Dabar gydytojas P. Černiauskas gyvena tik žmogui. Net viską, ką jis uždirba, skiria visuomeniniam reikalams. Tai tikras komunistinės visuomenės žmogus!

Klausaisi subatiedis ir iškart supranti, kaip jis čia mylimas ir gerbiamas.

— Štai, matot, — rodo gydytojas Černiauskas į ligoninės sienas, — patys išdekoravome... Tai vis Emilės Grybauskienės menas... Gabi moteris, o ir saviveiklininkė puikiausia!

Iš tiesų nerazime rajone jetaigos ar žmonės, kurie darbuotojai, pasilikę po darbo valandų, patys baltintų sienas, dekoruotų savo įėjimą praveistų kanalizaciją. O juk Subačiaus ligoninėje, kuriai vadovauja P. Černiauskas, taip daroma! Gydytojas P. Černiauskas, ūkvedė Bronė Pukštienė, med. sesuo Emilė Grybauskienė, dezinfektorius Povilas Šimanavičius, med. sesuo Stefa Lapašinskienė, akušerė Petrė Valonytė, sanitarės Stefa Zakarevičienė, Emilija Jokšytė — ne tik puikūs savo darbo žinovai, bet ir turį gerą autoritetą subatiediai, geri visuomenininkai.

— Su tokiais žmonėmis galima kalnus nuversti, — sako šypsodamasis gydytojas P. Černiauskas.

Pavyzdiniai nuostatai

dėl kolūkinio pensijų skyrimo ir mokėjimo tvarkos

(Pabaiga. Pradžia Nr. 5(1488).

17. Kreipiantis invalidumo pensijos vyresniems negu 25 metų amžiaus invalidams, kurių invalidumas kilo nuo bendrųjų priežasčių, darbo stažo reikalavimas priklauso ir nuo kreipimosi datos:

nuo 25 iki 30 metų:	vyrams — 6 metų;	vyrams — 6 metų;
nuo 30 iki 35 metų:	vyrams — 8 metų;	vyrams — 8 metų;
nuo 35 iki 40 metų:	vyrams — 10 metų;	vyrams — 10 metų;
nuo 40 iki 45 metų:	vyrams — 12 metų;	vyrams — 12 metų;
nuo 45 iki 50 metų:	vyrams — 14 metų;	vyrams — 14 metų;
nuo 50 iki 55 metų:	vyrams — 16 metų;	vyrams — 16 metų;
nuo 55 iki 60 metų:	vyrams — 18 metų;	vyrams — 18 metų;
virš 60 metų:	vyrams — 20 metų;	vyrams — 20 metų;

18. Kolūčio nariams, tapusiems invalidais dėl darbinio suluošinimo arba profesinio susirgimo, pensijos skiriamos šių dydžių:

- a) I grupės invalidams — 100 procentų uždarbio (darbadienių)* vidurkio;
- b) II grupės invalidams — 80 procentų uždarbio (darbadienių)* vidurkio;
- c) III grupės invalidams — 60 procentų uždarbio (darbadienių)* vidurkio.

19. Kolūčio nariams-invalidams pensijos dėl bendrojo susirgimo skiriamos šių dydžių:

- a) I grupės invalidams 80 procentų uždarbio (darbadienių)* vidurkio;
- b) II grupės invalidams 60 procentų uždarbio (darbadienių)* vidurkio.

IV. PENSIJOS MAITINTOJO NETEKIMO ATVEJU

20. Maitintojo netekimo atveju pensija skiriama mirusio kolūkiečio arba kolūkio pensininko nedarbingiems šeimos nariams, kurie buvo jo išlaikomi.

Nedarbingais šeimos nariais laikomi:

- a) vaikai, broliai, seserys, anūakai, neturį 16 metų, arba vyresni negu šio amžiaus, jeigu jie tapo I ar II grupės invalidais, nesulaukę 16 metų; broliai, seserys, anūakai — ta sąlyga, jei jie neturi darbingų tėvų;

- b) tėvas, motina, žmona, vyras, jeigu jie sulaukė senyvo amžiaus: vyras — 65 metų, moters — 60 metų arba tapo I ar II grupės invalidais iki maitintojo mirties;

- c) senelis ir senelė — jei nėra asmens, kuris pagal įstatymą privalo juos išlaikyti.

21. Mirusiojo šeimos nariai laikomi jo išlaikytiniais, jeigu jie buvo pilnutinai išlaikomi arba gaudavo iš jo paramą, kuri jiems buvo nuolatini ir pagrindinis pragyvenimo šaltinis.

Pasikeitus šeimos narių, turinčių teisę į pensiją, skaičiui, pensijos dydis peržiūrimas.

22. Kolūčio narių, mirusių

a) kreipiantis invalidumo pensijos vyresniems negu 25 metų amžiaus invalidams, po 1962 metų sausio 1 d. stažo reikalavimas, nurodytas „a“ papunktyje, didinamas tokiu metu skaičiumi, kuris praėjo po nurodytos datos iki kreipiantis pensijos, tačiau visais atvejais stažo reikalavimai negali būti didesni už žemiau nurodytus:

nuo 25 iki 30 metų:	vyrams — 6 metų;	vyrams — 6 metų;
nuo 30 iki 35 metų:	vyrams — 8 metų;	vyrams — 8 metų;
nuo 35 iki 40 metų:	vyrams — 10 metų;	vyrams — 10 metų;
nuo 40 iki 45 metų:	vyrams — 12 metų;	vyrams — 12 metų;
nuo 45 iki 50 metų:	vyrams — 14 metų;	vyrams — 14 metų;
nuo 50 iki 55 metų:	vyrams — 16 metų;	vyrams — 16 metų;
nuo 55 iki 60 metų:	vyrams — 18 metų;	vyrams — 18 metų;
virš 60 metų:	vyrams — 20 metų;	vyrams — 20 metų;

nuo darbinio suluošinimo arba profesinio susirgimo, šeimos pensijos skiriamos nepriklausomai nuo maitintojo darbo stažo šių dydžių:

- a) trims ir daugiau nedarbingų šeimos narių — 90 procentų maitintojo uždarbio (darbadienių)* vidurkio;
- b) dviem nedarbingiems šeimos nariams — 70 procentų uždarbio (darbadienių)* vidurkio;
- c) vienam nedarbingam šeimos nariui — 40 procentų uždarbio (darbadienių)* vidurkio.

23. Šeimos tų kolūkio narių, kurie mirė nuo bendrojo susirgimo ir turėjo darbo stažą, reikalingą invalidumo pensijai gauti (pagal jų amžių mirties dieną), pensijos skiriamos šių dydžių:

- a) trims ir daugiau nedarbingų šeimos narių — 70 procentų uždarbio (darbadienių)* vidurkio;
- b) dviem nedarbingiems šeimos nariams — 50 procentų uždarbio (darbadienių)* vidurkio;
- c) vienam nedarbingam šeimos nariui — 30 procentų uždarbio (darbadienių)* vidurkio.

24. Mirusio kolūkio pensininko nedarbingiems šeimos nariams pensijos skiriamos neperžūrint jų turėto darbo stažą. Mirus pensininkui, kuris buvo tapęs invalidu arba faktiškai mirė dėl suluošinimo darbe, pensija jo šeimai skiriama pagal 22 punkte nurodytas normas, o kitais atvejais — pagal 23 punkte nurodytas normas.

25. Kolūkinio darbo stažą sudaro laikas, kurį kolūkio narys dirbo kolūkyje. Ne-

įskaitomi į kolūkinio darbo stažą metal, per kuriuos kolūkio narys nedalyvavo kolūkio visuomeninėje gamyboje arba be pateisinamų priežasčių neišdirbo nustatyto minimalaus darbo dienų skaičiaus (darbadienių minimumo)*.

26. Be darbo kolūkyje įskaitomi:

- a) laikas, kurį kolūkio narys išstarnavo Tarybinėje Armijoje;
- b) mokymosi laikas mokykloje arba kursuose, nukreiptiems mokytis iš žemės ūkio gamybos ir dirbantiesiems po mokslo baigimo kolūkyje;
- c) laikas, kurį kolūkio narys dirbo renkamosiose pareigose ne kolūkyje;
- d) laikas, kurį kolūkio narys dirbo pagal organizuotą darbininkų telkimą, jei kolūkis buvo jį išleidęs tam darbui;
- e) kolūkio nariams — žemės ūkio specialistams bei mechanizatoriams, lygiai kaip ir tarybinų bei partinių organų nukreiptiems dirbti į vadovaujantį darbą kolūkuose, į kolūkinio darbo stažą įskaitomas darbas, kurį jie dirbo valstybinėse ir visuomeninėse įmonėse bei įstaigose.

27. Uždarbio (darbadienių)* vidurkis pensijai gauti nustatomas už bet kuriuos du metus paeiliui iš paskutiniųjų penkerių metų iki kreipiantis pensijos.

28. Kolūkinį darbo stažą ir uždarbio (darbadienių)* vidurkį pensijai gauti nustato kolūkio valdyba.

V. KOLŪKINIO DARBO STAŽO IR UŽDARBIO (DARBADIENIŲ)* VIDURKIO APSKAIČIAVIMAS

25. Kolūkinio darbo stažą sudaro laikas, kurį kolūkio narys dirbo kolūkyje. Ne-

įskaitomi į kolūkinio darbo stažą metal, per kuriuos kolūkio narys nedalyvavo kolūkio visuomeninėje gamyboje arba be pateisinamų priežasčių neišdirbo nustatyto minimalaus darbo dienų skaičiaus (darbadienių minimumo)*.

26. Be darbo kolūkyje įskaitomi:

- a) laikas, kurį kolūkio narys išstarnavo Tarybinėje Armijoje;
- b) mokymosi laikas mokykloje arba kursuose, nukreiptiems mokytis iš žemės ūkio gamybos ir dirbantiesiems po mokslo baigimo kolūkyje;
- c) laikas, kurį kolūkio narys dirbo renkamosiose pareigose ne kolūkyje;
- d) laikas, kurį kolūkio narys dirbo pagal organizuotą darbininkų telkimą, jei kolūkis buvo jį išleidęs tam darbui;
- e) kolūkio nariams — žemės ūkio specialistams bei mechanizatoriams, lygiai kaip ir tarybinų bei partinių organų nukreiptiems dirbti į vadovaujantį darbą kolūkuose, į kolūkinio darbo stažą įskaitomas darbas, kurį jie dirbo valstybinėse ir visuomeninėse įmonėse bei įstaigose.

27. Uždarbio (darbadienių)* vidurkis pensijai gauti nustatomas už bet kuriuos du metus paeiliui iš paskutiniųjų penkerių metų iki kreipiantis pensijos.

28. Kolūkinį darbo stažą ir uždarbio (darbadienių)* vidurkį pensijai gauti nustato kolūkio valdyba.

b) kreipiantis invalidumo pensijos vyresniems negu 25 metų amžiaus invalidams, po 1962 metų sausio 1 d. stažo reikalavimas, nurodytas „a“ papunktyje, didinamas tokiu metu skaičiumi, kuris praėjo po nurodytos datos iki kreipiantis pensijos, tačiau visais atvejais stažo reikalavimai negali būti didesni už žemiau nurodytus:

nuo 25 iki 30 metų:	vyrams — 6 metų;	vyrams — 6 metų;
nuo 30 iki 35 metų:	vyrams — 8 metų;	vyrams — 8 metų;
nuo 35 iki 40 metų:	vyrams — 10 metų;	vyrams — 10 metų;
nuo 40 iki 45 metų:	vyrams — 12 metų;	vyrams — 12 metų;
nuo 45 iki 50 metų:	vyrams — 14 metų;	vyrams — 14 metų;
nuo 50 iki 55 metų:	vyrams — 16 metų;	vyrams — 16 metų;
nuo 55 iki 60 metų:	vyrams — 18 metų;	vyrams — 18 metų;
virš 60 metų:	vyrams — 20 metų;	vyrams — 20 metų;

nuo darbinio suluošinimo arba profesinio susirgimo, šeimos pensijos skiriamos nepriklausomai nuo maitintojo darbo stažo šių dydžių:

- a) trims ir daugiau nedarbingų šeimos narių — 90 procentų maitintojo uždarbio (darbadienių)* vidurkio;
- b) dviem nedarbingiems šeimos nariams — 70 procentų uždarbio (darbadienių)* vidurkio;
- c) vienam nedarbingam šeimos nariui — 40 procentų uždarbio (darbadienių)* vidurkio.

23. Šeimos tų kolūkio narių, kurie mirė nuo bendrojo susirgimo ir turėjo darbo stažą, reikalingą invalidumo pensijai gauti (pagal jų amžių mirties dieną), pensijos skiriamos šių dydžių:

- a) trims ir daugiau nedarbingų šeimos narių — 70 procentų uždarbio (darbadienių)* vidurkio;
- b) dviem nedarbingiems šeimos nariams — 50 procentų uždarbio (darbadienių)* vidurkio;
- c) vienam nedarbingam šeimos nariui — 30 procentų uždarbio (darbadienių)* vidurkio.

24. Mirusio kolūkio pensininko nedarbingiems šeimos nariams pensijos skiriamos neperžūrint jų turėto darbo stažą. Mirus pensininkui, kuris buvo tapęs invalidu arba faktiškai mirė dėl suluošinimo darbe, pensija jo šeimai skiriama pagal 22 punkte nurodytas normas, o kitais atvejais — pagal 23 punkte nurodytas normas.

25. Kolūkinio darbo stažą sudaro laikas, kurį kolūkio narys dirbo kolūkyje. Ne-

įskaitomi į kolūkinio darbo stažą metal, per kuriuos kolūkio narys nedalyvavo kolūkio visuomeninėje gamyboje arba be pateisinamų priežasčių neišdirbo nustatyto minimalaus darbo dienų skaičiaus (darbadienių minimumo)*.

26. Be darbo kolūkyje įskaitomi:

- a) laikas, kurį kolūkio narys išstarnavo Tarybinėje Armijoje;
- b) mokymosi laikas mokykloje arba kursuose, nukreiptiems mokytis iš žemės ūkio gamybos ir dirbantiesiems po mokslo baigimo kolūkyje;
- c) laikas, kurį kolūkio narys dirbo renkamosiose pareigose ne kolūkyje;
- d) laikas, kurį kolūkio narys dirbo pagal organizuotą darbininkų telkimą, jei kolūkis buvo jį išleidęs tam darbui;
- e) kolūkio nariams — žemės ūkio specialistams bei mechanizatoriams, lygiai kaip ir tarybinų bei partinių organų nukreiptiems dirbti į vadovaujantį darbą kolūkuose, į kolūkinio darbo stažą įskaitomas darbas, kurį jie dirbo valstybinėse ir visuomeninėse įmonėse bei įstaigose.

27. Uždarbio (darbadienių)* vidurkis pensijai gauti nustatomas už bet kuriuos du metus paeiliui iš paskutiniųjų penkerių metų iki kreipiantis pensijos.

28. Kolūkinį darbo stažą ir uždarbio (darbadienių)* vidurkį pensijai gauti nustato kolūkio valdyba.

V. KOLŪKINIO DARBO STAŽO IR UŽDARBIO (DARBADIENIŲ)* VIDURKIO APSKAIČIAVIMAS

25. Kolūkinio darbo stažą sudaro laikas, kurį kolūkio narys dirbo kolūkyje. Ne-

įskaitomi į kolūkinio darbo stažą metal, per kuriuos kolūkio narys nedalyvavo kolūkio visuomeninėje gamyboje arba be pateisinamų priežasčių neišdirbo nustatyto minimalaus darbo dienų skaičiaus (darbadienių minimumo)*.

26. Be darbo kolūkyje įskaitomi:

- a) laikas, kurį kolūkio narys išstarnavo Tarybinėje Armijoje;
- b) mokymosi laikas mokykloje arba kursuose, nukreiptiems mokytis iš žemės ūkio gamybos ir dirbantiesiems po mokslo baigimo kolūkyje;
- c) laikas, kurį kolūkio narys dirbo renkamosiose pareigose ne kolūkyje;
- d) laikas, kurį kolūkio narys dirbo pagal organizuotą darbininkų telkimą, jei kolūkis buvo jį išleidęs tam darbui;
- e) kolūkio nariams — žemės ūkio specialistams bei mechanizatoriams, lygiai kaip ir tarybinų bei partinių organų nukreiptiems dirbti į vadovaujantį darbą kolūkuose, į kolūkinio darbo stažą įskaitomas darbas, kurį jie dirbo valstybinėse ir visuomeninėse įmonėse bei įstaigose.

27. Uždarbio (darbadienių)* vidurkis pensijai gauti nustatomas už bet kuriuos du metus paeiliui iš paskutiniųjų penkerių metų iki kreipiantis pensijos.

28. Kolūkinį darbo stažą ir uždarbio (darbadienių)* vidurkį pensijai gauti nustato kolūkio valdyba.

TINGINYSTĖS PASEKMĖS

Kiekvienas su pagarba, patiki, kad Rudinskas savo talpą eigėrėjimo žvilgniu palydi išpirks sąžiningu darbu kol- jauną žmogų, kuris nuodir- ūkyje. O jei ne — rasie tam džiul, sąžiningai dirba. Pas mus darbas — garbės dalykas, tampriai, neatskiriama susie- tas su kiekvieno žmogaus buitimi.

„Žadeikių“ kolūkyje yra vienas „mamos sūnelis“, ku- ris net kalbėti vengia apie darbą. Tai — P. Rudinskas. Baigė jis keturias klases ir, matyt, nusprendė, kad darbas — ne „mokalo“ žmogui.

— Aš — vyras! Traukitės iš kelio! — dažnai šaukia jis septyniolikmetis jaunuolis.

Nesimdamas visuomenei naudingo darbo, šis tėvų iš- laikytinis pradėjo girtuokliauti. Taip jau visada: tinginys ir degtinė — neišskiriami.

P. Rudinskas, būdamas gir- tas, užpuolė kolūkietį J. Pa- lilionį, jį sužeidė. Ir štai, žengdamas tik pirmuosius sa- vistovius žingsnius, šis jau- nuolis jau atsidūrė draugiš- kame kolūkiečių teisme.

Nėra abejonės, kad kolek- tyvas, kolūkiečiai išauklės šį jauną žmogų. Ir jie tvirtai

Belgija apimta visuotinio streiko. Fabrikai nedirba. Nereikia miesto transporto. Briuselyje, Lieže, Ant- verpene ir kituose miestuose vyksta masinės demonstracijos.

Nuotraukoje: streikuojantie- ji Briuselio gatvėse.

Keistona nuotr.

Sportas

Pergalės ir pralaimėjimai

Kupiškėje viešėjo Biržų tink- lininkai, krepšinininkai, stalo te- nisininkai ir šaškininkai bei šachmatininkai. Biržų tinklinin- kai pasirodė esą pajėgesni ir susitikimą laimėjo rezulta- tu 3:1.

Svečių krepšinininkai — LTSR „A“ klasės krepšinio pirmeny- bių debutantai. Ir vis dėlto Ku- piškio krepšinininkai „išplėšė“ pergalę (52:40). Kupiškio ko- mandos sudėtyje žaidė Jurkštas, Linartas, Samulionis, Šamšo- nas ir Bagdžiūnas. Tai pelny- ta pergalė prieš pirmąją atsky- rios komandą.

Pajėgesni kupiškėnai taip pat buvo prie šachmatų ir šaš- kių lentų. Užtat svečiai atsire- vandavo stalo tenise.

K. DUBINSKAS
Vi. Rekačiūnas v. vid. mokyklos mokytojas

Pagalvok, Stase, ką darai

—Nekenčiu jos kaip kru- vinos, — gal jau tūkstantą kartą kartoja Stasė Šilinienė savo vyrui Gaudentui apie jo senutę motiną Ur- šulę.

Karčią senutės Uršulės dalį pastebėjo ir kaimynai. Tačiau Stasė ne iš tokių, kad nusileistų. Pastebėjusi, kad kaimynė Marė Petry- llenė atneša kartais senutel pieno, pradėjo užrakinėti duris. „Skodinio“ kolūkio Slavinčiškio kaime taip dar nebuvo.

—Sausio 8 dieną, eidama į Kupiškį, nunešiau senutel pieno. Dūrys buvo užra- kintos. Bidonėlį su pienu pastačiau prie durų, tikė- damasi grįždama pasiimti, — pasakoja M. Petryllienė. — Gi kai grįždama namo ar- tinausi prie namo durų, Stasė Šilinienė, visa per- linta pykčio, švystelėjo pro langą ant manęs papla- vas. Ir vien tik už tai, kad senajai Šilinienėi atnešu pieno!

Uršulė Šilinienė turi kar- vę, tačiau nei nebandyk jos pašerti, jeigu tvarte Stasė. O pernai senutė karvę iš- vedavo net pas kaimynus.

Nebeprišmena Uršulė, ka- da ji buvo atsisėdusi už bendro stalo. Taip tik ir saugosi sutikti marčią. Ne, nepavydėtina! gyvena Ur- šulė. Tačiau nejaugi to ne- mato jos tikras sūnus Gau- dentas, nejaugi jis bejėgis apginti tą, kuri jam davė gyvenimą?

J. JONUŠKEVIČIUS

Redaktorius S. ZAUKA

Kt. „AUŠRA“

- «PIKŲ DAMA», sausio 19 ir 20 d. d.
- «BANDOMASIS LAIKOTAR- PIS», sausio 21 ir 22 d. d.
- «BRAZILIJOS MELODI- JOS», sausio 24 ir 25 d. d.

REGISTRUOJA SANTUOKĄ

Santuokos numatomos įregistruoti 1961 m. sausio 21 d.

Juzevičius Vytautas, gimęs 1930 m., gyv. Kupiškio raj., Mišlūnų km., su Burokaite Vladislava, Povelio d., gimusia 1932 m., gyv. Ka- piškio raj., Kerelių km.

Apšega Vytautas, Povelio s., gimęs 1932 m., gyv. Kupiškio m., Komjaunimo g-vėje Nr. 15, su Ši- monyte Nijole, Petra d., gimusia 1936 m., gyv. Kupiškio m., Komja- nimo g-vėje Nr. 7.

Tamošiūnas Jeronimas, Juozo s., gimęs 1936 m., gyv. Kupiškio m., Pakalnės g-vėje Nr. 6, su Tva- kaite Janina, Antano d., gimusia 1934 m., gyv. Kupiškio m., V. Čalovo g-vėje Nr. 9.

STALINO HELIU

4 psl. 1961 m. sausio 18 d.